

# *Tengernek Csillaga*

*keresztény folyóirat*

2002. nov.–dec.

VII/6. szám

Ára: 175,- Ft



Piarista iskolák Királynéja

Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,

P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczy István és Török József.  
Teológiai lektorálta: fr. Barsi Balázs OFM.

## **Akaratához igazítva**

*Szentséges Szűz,  
a szemlélődő lelkeknek is mintaképe,  
taníts meg arra, hogy  
őrizzük meg összeszedettségünket  
az elfoglaltságok és feladatok torlódásában.  
Oltalmaz meg attól,  
hogy a pusztán külsőséges cselekedetek  
lázának essünk áldozatul,  
és oltalmaz meg minket  
a túlságosan is találékony önzés  
minden kísértésétől.  
Szent Szűz,  
te oltalmaz attól, hogy  
a mulandó dolgok zajában  
elfelejtsük az Isten iránti áhítatot.  
Add meg, hogy a szemmel látható dolgok varázsa  
el ne fordítsa lelkünket  
a láthatatlan világ rejtett tündöklésétől.  
Ébreszd fel bennünk  
a hallgatás iránti szeretetet, és  
példáddal taníts bennünket arra, hogy  
életünket az Atya akaratához igazítva  
alázatosan szolgáljuk Fiadat,  
a mi Urunk Jézus Krisztust.  
Amen.  
(G.Sourosis)  
(Éneklő Egyház, 1157. o.)*

## **Tartalomjegyzék**

J.H. Newman-Szunyogh: Hatalmas Szűz. . . . .	1
Kovács Ervin: O Adonaj . . . . .	2
Szent Ágoston: Karácsony ünnepére . . . . .	3
VI. Pál pápa: Názáret példája. . . . .	5
A. Prudentius: Himnusz a betlehemi kisdedekről . . . . .	7
fr. Barsi Balázs: A remény . . . . .	8
Török József: Szent Imre . . . . .	14
Mindenszentek ünnepén. . . . .	17
Mindszenty József: Krisztus Kiárly . . . . .	18
Gobbi atya: Mitől féltek? . . . . .	21
Ave Maria . . . . .	22
Imádság a nemes lelkületért . . . . .	23
Imádság a nagyvonalúságért . . . . .	23
<b>Mária kegyhelyek</b>	
Orcival . . . . .	24
Török József: Piarista iskolák Királynéja. . . . .	25
<b>Rózsafüzér</b>	
Az ember megtanul imádkozni. . . . .	26

### **A Szerkesztőség címe:**

1539 Budapest, Postafiók 638.

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában  
Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón:  
Orcival – kegyeszobor

A *Tengernek Csillaga* folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, megvásárolható templomokban vagy a Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány

A Stella Maris Alapítvány  
bankszámlaszáma: K&H Bank  
10200885-32621031-00000000  
ISSN szám: 1416-8243

## Hatalmas Szűz

*Newman-Szunyogh*

A természetes világot, a hatalmas mindenséget, melyből mi csak egy kis részt látunk, a Teremtő által beléhelyezett törvények kormányozzák; ezek a törvények védik minden lényeges helytelenségtől és kártól. Egy rész feltámadhat a másik ellen, lehet valami eltolódás a kettő között; de egészében erősen áll, amint a zsoltáros mondja: „Ő alapította a világmindenséget, s az meg nem inoghat.”

Másképp van a természetfölötti világban. Ebben vannak erők, melyek a látható világot legyőzik és megváltoztatják, törvényeit felfüggeszthetik vagy áthághatják. Az angyalok, az égnek szentjei, az Egyház és az ő gyermekei megtehetik ezt, és hatalmuk az imádságban rejlik. Imádsággal mindent el lehet érni, ami természetes módon lehetetlen. Noé imádkozott, és az Isten megígérte, hogy többé nem bocsát vízözönt a földre, hogy az emberi nemet kipusztítsa; Mózes imádkozott és tíz rettenetes csapás jött az egyiptomiakra; József imádkozott, és a nap megállt; Sámuel imádkozott, és vihar, eső engedelmeskedtek néki; Illés imádkozott, és tűz hullott az égből; Elizeus imádkozott, és a halott életre támadt; Ezekiás imádkozott, és az asszírok nagy serege menekült és megsemmisült.

Máriát hatalmas, vagy „mindenható Szűz”-nek is nevezik, mert az imádság nagy adománya által többet tehet, mint minden teremtmény, mint minden angyalok és szentek együtt. Senkinek sincsen olyan szava a Mindenhatónál, mint az Ő Édesanyjának, és senkinek sincsen annyi érdeme. Isten Fia semmit sem tagadhat meg tőle. Ebben rejlik az ő hatalma. Védelmezi az Egyházat, az ő alapítását: ezért nem árthat neki semmi hatalom, sem a magasban, sem a mélyben, sem a gonosz lelkek, sem az emberek, sem hatalmasok, sem durva erő, sem a nép dühe, sem a forradalmak. Az emberi élet rövid; Mária azonban odafent mint Királynőnk, mint hatalmas Védelmezőnk uralkodik mindörökre.

*Newman-Szunyogh: A Szűzanya hónapja*

## O Adonaj...

Kovács Ervin

*„Ó Adonáj, Izrael házának vezére, ki Mózesnek a vöröslő tűzlángban megjelentél, s neki Sína hegyén törvényt adtál: jöjj el, és válts meg minket kinyújtott karral!”*

*Adventban a Karácsony előtti utolsó hét napon a vesperás Magnificat antifónája az ó antifóna. December 18-án a második ó antifónát énekeljük a Vesperásban (Teng.Csill. VI/6.) – a szerkesztő.*

Ez az első adventi Ó antifóna, amely előkészít minket Krisztus születésének ünnepére, az Ő teremtésben betöltött szerepéről énekel. De ugyanez az isteni Bölcsesség, a világ értelmes és törvényes rendjét megalkotó Logosz továbbra is jelen van az általa létrehívott világban. A Teremtő Atya ugyanis már kezdettől fogva a Fiúért teremtette a világot, hogy az Ő Fiának otthona legyen, ahol testet ölthet, és testvérekre találhat. Az Úr Krisztus tehát akkor is eljött volna, ha őszüleink nem vétkeznek, de mivel az ősbűn elhomályosította az ő és utódjaik értelmét, rosszra hajlónvá tette akaratát, most a Fiú megtestesülését egy hosszú, több évezredes előkészítő tanfolyam előzi meg, hogy az emberiség képes legyen felismerni testet öltött Urát, és képes legyen megérteni üzenetét.

Ebben a hosszú folyamatban az Atyaisten egy népet választott ki magának, szövetségre lépett vele, hogy e nép saját történelmén keresztül megismerje őt, és az ő világosságának hordozója legyen a pogány, bálványimádásba süllyedt népek között. A zsidó nép Istennel kötött szövetsége, az Ószövetség tehát az egész világ nevelője lett Krisztusra. Ennek a nevelő folyamatnak a vezetője az Atya, de titokzatos módon, képek mögé rejtőzve a Fiú is részt vesz benne.

Az Ószövetség egyik legfontosabb istenjelenése az égő csipkebohor látomása volt. Mózes megdöbben hallja a szózatot: *„Én vagyok Atyáid Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene...Láttam népem nyomorúságát Egyiptomban, hallottam kiáltását és ismerem szenvedését. Leszálltam tehát, hogy megszabadítsam az egyiptomiak kezéből és kivezessek arról a földről egy tejjel és mézzel folyó földre...”* (Kiv 3,6-8). Nem egy távoli ismeretlen Isten, hanem a szövetség Istene, Jahve, az Aki van és aki mindig az ő népével marad. Ő vezeti égő tűzoszlop képében a népet pusztai vándorlása során, Ő

táplálja égi mannával és itatja sziklából fakasztott vízzel. A pusztai tartózkodás csúcspontjaként pedig félelmetes mennydörgés, villámlás és harsonazengés közepette leszáll a Sínaira és saját kezével kőbe vési tíz szavát, vezérigéül és törvényül örök időkre szólóan.

Félelmetes, megközelíthetetlen és fenséges ez az Isten, mégis oly gyengéd, oly közeli, oly együtt érző. A titokzatos Jahve nevet ki sem merik mondani a választott nép tagjai. Csak a főpap merészkedik évente egyszer a szövetség sátorába belépve és arcra borulva elrebegni. Minden más alkalommal Úrnak, Adonájnak szólítják a Magasságbelit. Történelmük és magánéletük nehéz óráiban egyaránt sóhajtják: „Adonáj, válts meg minket kinyújtott karral, ahogyan a Vörös tenger fölé kinyújtott karod egykor megnyitotta őseinknek a szabadság útját”.

Mi már nem villámlás és mennydörgés, hanem egy gyenge csesemő képében várjuk az Adonájt. Tudjuk, hogy hatalma van égő tűzként szétoszlatni a lelki éjszaka fagyát és sötétjét. Ha kicsiny karját kinyújtja, retteg a gonosz ellenség és nyílik a szabadulás kapuja.

## **Karácsony ünnepére**

*Szent Ágoston*

Új és szokatlan titok tárul szemem elé, pásztorok énekét hallom, de nem csendes pusztai dalokat énekelnek, hanem diadalmas menyeyei himnusz hangzik ajkukról. Angyalok dala cseng, arkangyalok énekelnek, kerubok magasztalják, szeráfok dicsőítik, mindnyájan együtt ujjongva köszöntik Istent a földön, és az embert az égben. A Magasságbeli Isten intézkedéséből földre szállott és az ember Isten jóságából újra elnyerte az eget. Ma Betlehem olyan, mint az égbolt; csillagok helyett éneklő angyalok a díszei, a nap helyett az Igazság Napja tündöklök ott. Ne kutassuk, hogy történt mindez, mert ahol Isten akarja, enged a természet rendje. Akarta, tehette, leszállott, üdvösséget hozott: Istennél minden lehetséges.

Ma, aki öröktől fogva van, születik és aki van, azzá lesz, ami nem volt, mert Isten ember lett, bár maradt, ami volt, Isten. Mert nem istensége levetésével lett ember és nem fokozódó növekedéssel lett emberből Isten, hanem mint második isteni személy isteni természetének változatlanul maradásával, hogy szenvedhessen, emberré lett. Mikor megszületett, a zsidók nem hitték a csodás születést, a

farizeusok rosszul értelmezték a szent könyveket, az írástudók a törvénnyel ellenkezőket beszéltek. Heródes kereste az Újszülöttet, de nem azért, hogy hódoljon előtte, hanem hogy megölje. Ma ugyanis mindent visszásnak láttak. A zsoltáros szavaival élve: „Nem titkoljuk fiaink előtt: serdülő nemzedék előtt”. (Zs 77,4.)

Királyok jöttek, hogy csodálják az égi királyt, miként jött a földre angyalok, arkangyalok, Trónok, Erősségek, Uraságok és Hatalmasságok kísérete nélkül, új és járatlan úton jött, szeplőtelen méhből született. Hatalmának követeit, az angyalokat nem hagyta el és megtestesülésével nem vetette le istenségét. Királyok jönnek a dicsőség égi Királyához, hogy leborulva imádják; katonák, hogy a seregek Urának hódoljanak. Asszonyok csodálják őt, aki asszonytól született, mert az asszonyi fájdalmat vidámságra fordította. Szűzek, a Szűz fiát szemlélik, hogy az, aki a tejjel bővelkedő anyai emlőket alkotta, mint kis gyermek hogyan táplálkozik anyja keblén. Csecsemők jönnek ahhoz, aki csecsemő lett, hogy kiseddek és csecsemők szájával készítsen dicséretet. (Mt 21,16; Zs 8,3)

Mikor ezek mind ujjonganak, én is velük tartok. Énekelni akarok és ünnepelni. Énekelek, de nem citerát pengetve, nem csörgőt rázva, nem fuvolán játszva, nem fáklyákat gyújtva, hanem Krisztus pólyáit véve kezembe. Ezek számomra remény, élet, üdvösség; ezek az én fuvolám, citerám. Ezekkel kezemben jövök, hogy ezek erejével ének fakadjon ajkamon és az angyalokkal zengjem: Dicsőség a magasságban Istennek: és a pásztorokkal: Békesség a földön a jóakarátú embereknek. (Luk 2,14.)

Anyát látok, aki gyermeket szült, imént világra jött csecsemőt, de nem értem a születés módját, mert nem működnek a természet törvényei, mikor Isten akarja. Ami történt, a természet rendjét felülmúlta, a természet erői pihentek; az Úr teremtő akarata működött. Mily végtelen kegyelem! Isten örök Egyszülöttje, aki felül áll az érzékek világán, az egyszerű és test nélküli magára veszi romlásnak alávetett látható testemet. Miért cselekedte ezt? Hogy a láthatókra megtanítsion és a nem láthatóra elvezessen. Mivel az emberek jobban hisznek szemüknek, mint fülüknek és abban, amit nem láttak könnyen kételkednek, Krisztus, hogy elejét vegye a kételkedésnek, jóságában testet öltött, hogy láthassuk. Szűztől születik, aki semmit sem tett és nem működött közre, hogy ez történjék, hanem csak eszköze volt a titokzatos Hatalomnak. Csak annyit tudott, amit kérdésére Gábor an-

gyal válaszolt. „Miképpen leszen ez, mikor férfit nem ismerek? És felelvén az angyal mondá neki: A Szentlélek száll tereád és a Magaságbelinek ereje megárnnyékoz téged.” (Luk 2,34–35.)

Amint a művész alkalmas anyagot találva gyönyörű remeket alkot: Krisztus lakást véve a Szűz szent testében (és lelkében) élő templomot épített magának és emberalakot véve a Szűztől, ma megszületett, nem tartva lealacsonyítónak emberi természetünk rútságát. Nem volt számára megalázó, hogy magára vegye saját alkotását; sőt alkotásának dicsősége is nagyon megnövekedett, mivel az Alkotónak öltönye lett. Teremtéskor kezébe véve az anyagot, alkotta az embert és a bűnbeesés után ez a romlandó test nem tudott újjá alakulni, míg a Teremtő öltönye nem lett.

Pénzes-Barát: Az egyházatyák szentbeszédeiből; VI.

## Názáret példája

### *VI. Pál pápa*

A názáreti ház iskola, tudniillik az evangélium iskolája, amelyben elkezdjük megismerni Krisztus életét.

Mert ezen a helyen tanuljuk meg először is azt, hogyan szemléljük, hallgassuk, elmélkedjük át és ismerjük meg behatóan, hogy milyen mély és rejtett erő van Isten Fiának ebben a legegyszerűbb és legalázatosabb s legszebb kinyilatkoztatásában. De remélhetőleg megtanuljuk lassanként utánozni is.

Itt válik ugyanis számunkra világossá annak az útja-módja, hogy hogyan juthatunk el könnyen annak a felismerésére: kicsoda is Krisztus? Itt kiváltképp megértjük, milyen jól kell szemügyre vennünk mindent, ami az ő köztünk való lakozásával kapcsolatos, és annak mintegy keretét adja, tudniillik a helyszínt, a korviszonyokat, szokásokat, a beszédmódot, a szent szertartásokat, egyszóval mindent, amit Jézus felhasznált, hogy magát a világnak kinyilvánítsa. Itt minden beszél, mindennek jelentése van.

Itt, ebben az iskolában, valóban tisztán látjuk, miért kell megtartania a lelki fegyelmet, ha valaki az evangélium tanítását akarja követni és Krisztus tanítványa kíván lenni.

Ó, milyen szívesen óhajtának visszatérni saját gyermekkorunkhoz, és magunkat ismét rábízni erre az alázatos és egyszersmind

fenséges názáreti iskolára! Milyen tüzes vággyal igyekeznénk magunkban újra felébreszteni a törekvést, hogy Mária mellett az igazi élettudományt megszerezzük és az isteni igazságokat belásuk!

De itt csak zarándoklaton tartózkodunk, és le kell mondanunk arról a vágyunkról, hogy ebben a házban folytassunk az evangélium megismerésére soha eléggé nem tökéletesíthető tanulást. De mégsem távozzunk anélkül, hogy sietve, szinte futtában el ne mondjunk egynéhány rövid intelmet a názáreti otthonról.

Ez ugyanis a csendre tanít elsősorban. Bárcsak ismét kivirulna bennünk a *csend nagyrabecsülése*, vagyis ennek a csodálatos és nélkülözhetetlen lelki magatartásnak az értékelése, – miközben korunk forrongó és agyonhajszott életében annyi jajkiáltás, annyi zaj és kiabálás zaklat minket. Ó, te názáreti csend! Taníts meg minket arra, hogy a jó gondolatokba merüljünk el, lelkünk belső dolgaira figyeljünk, hogy nagy készséggel fogadjuk be Isten titkos sugallatait és az igaz lelkű tanítók utasításait. Taníts meg minket arra, hogy mennyire szükséges és értékes az előkészület, a tanulás, az elmélyedés, a személyes és bensőséges életrend, az imádság, amelyet egyedül az Isten lát a rejtekben.

Itt értjük meg továbbá a *családi élet lényegét*. Minket valóban Názáret figyelmeztessen arra, hogy mi a család, mi annak a szeretetközössége, komoly és ragyogó szépsége, szent és sérthetetlen sajátossága. Mutassa meg, milyen szeretetteljes a családban a nevelés, amelyet semmi más nem helyettesíthet. Tanítson meg arra, hogy mi a család alapvető kötelessége a társadalmi rendben.

Végül itt ismerjük meg a *munka fegyelmét*. Ó, názáreti otthon, az ács Fiának háza, az emberi munka kemény, de megváltó törvényét itt szeretnénk leginkább megérteni és magasztalni! Itt helyreállítani a munka méltóságát úgy, hogy mindenki fel tudja azt fogni! E fedél alatt emlékeztetni arra, hogy maga a munka nem válhat öncélúvá, tehát szabadságát és kiválóságát nemcsak onnan veszi, hogy gazdasági tényezőnek tekintik, hanem azokból a mozzanatokból is, amelyek értékes cél felé irányítják. Végül e helyről szeretnénk az egész világ munkásainak üdvözlétet küldeni, és megmutatni nekik a nagyszerű példaképet, az isteni Testvért, minden rájuk vonatkozó igazságos ügy Prófétáját, vagyis magát Krisztus Urunkat.

(VI. Pál pápa buzdítása 1964. január 5-én Názáretben)



# Himnusz a betlehemi kisdedekről

*Aurelius Prudentius*

Mártírbimbók, köszöntelek,  
akiket napjuk küszöbén  
Krisztus űzője fölkapott,  
mint rózsaszirmokat a szél!

Mit használt Heródes bűne?  
Ti, első Krisztusáldozat,  
gyerekraj, pálmáttokkal és  
koszorúttokkal játsszotok.

Hallja a zsarnok és remeg:  
királyok ura földre jött!  
Eszeveszetten riad a  
hírnökre: „Szolga, fogj vasat!

Vessen a fiúcsecsemő,  
ahány van! A dajkák ölet  
takarjátok ki, netalán  
rejthetne férfigyermekeket!”

S őrjöngve a hóhér kivont  
karddal szurkálja a minap  
született gyenge testeket;  
szagatja újdön életük.

Óh barbár látomány! Alig  
talál a gyilkos kés helyet  
a szegény kicsi tagokon  
ahova leszálljon a seb.

S mit használt minde szörnyűség?  
A kortárs vér folyóiból  
épségben Krisztus egedül  
és érintetlen fölmerül.

(fordította Babits Mihály)

(A vers énekelhető átiratban megtalálható az ÉE. 51. sz. alatt – a szerkesztő)

## A remény

fr. Barsi Balázs O.M.F.

Az embernek nemcsak apróbb-nagyobb gondjai és tennivalói vannak, hanem előbb-utóbb léte egészével, élete értelmének kérdésével is szembe találja magát. Ehhez nem kell filozófusnak lenni. Ez az, amit a teológia mindennapi életünktől idegennek tűnő kifejezéssel *üdvösségünk ügyének* nevez. Azt hiszem, nem kell nagy erőt kifejteni ahhoz, hogy az ember az Evangéliumot úgy prédikálja, hogy a hívek rádöbbenjenek, hogy amit Krisztus tanít, a keresztény üzenet, az a mindennapokat érinti. Csak persze nem azon a szinten, ahol élünk. Most bevásárolunk, most főzünk, most jön a Karácsony ünnepe, előkészülünk rá, takarítunk – mindez emberi életünk része. De *ezekben és emögött* ott van a kérdés, hogy mi lesz énvelem magammal. Az ember rákérdez az egész létére, van-e az egésznek értelme. Ez pedig közvetlenül az Istennel való kapcsolat, még akkor is, ha nem annak nevezzük.

A hit, a remény és a szeretet isteni erény. Ez azt jelenti, hogy mindaz, aki hisz, remél és szeret, még ha nem is tudja, közvetlen kapcsolatra jutott Istennel. Aki az egész világon túli, a halálon túlra nyúló reménységgel remél, az akárminek tartja is magát, hívőnek vagy hitetlennek, igenis Istenbe kapaszkodott bele. A szeretetben ugyanerről van szó: aki szeret, ismeri Istent, aki nem szeret, nem ismeri Istent – állítja Szent János (vö. 1Jn 4,7–8). Ezek nem erények, hanem mintegy a természetes ember készülődése arra, hogy Istent megragadja.

A remény és a bizalom tipikusan személyközi esemény. Két személy között lehetséges, vagyis ember és ember, illetve ember és Isten között. Ha egy újszülöttet kitennének, s valami csoda folytán állatok felnevelnék, úgy, hogy soha nem találkozna emberrel, valami veleszületett optimizmusféle talán derengene benne, de nem jutna reménységre, mert az állatokban nem lehet remélni, mint ahogy a növényekben és a kövekben sem. Az anyagi világot ismerni kell és uralkodni rajta. A remény Isten után kiált, mert remélni csak *valakiben* lehet, valamiben nem.

A legnagyobb esemény a személyek találkozása, amely bizalmat kelt bennünk, hogy egyszer örökre találkozunk. A személy bizalomra épít, ahogy jó alapra (sziklára) építjük a házakat. Az a bölcs ember, aki a házát, vagyis az ő személyes életét Krisztusra építi.

Olyan mélységek vannak az Evangéliumban! Igenis filozófiai mélységek, amelyekre a legnagyobb lángelme sem jött volna rá, Isten azonban

kinyilatkoztatta. A Szentlélek mindig a személyes világ felé visz bennünket, a gonosz lélek, a bukott szellem ellenben a személytelen világ felé, amikor például a gépek uralma alá akar hajtani, az emberi kapcsolatokat kiüresíteni, mechanikussá tenni. És most az ezred végén olyan vallást kínál a New Age-ben, amely a személyes Isten helyett egy világprogram előtt hódol. Nem veszitek észre ezt az egyetemes, sötét támadást az ember ellen? *A Sátán is rájött arra, hogy nem a vallást kell támadni, hanem az embert, és akkor nem lesz többé keresztény hit.* Amíg azonban az ember ember marad, addig nem felejt el Krisztust, és a lelke nem felejt el Istent.

Mintha egy hatalmas, tudatos programmal állnánk szemben! S ez nem pszichológiai ellenségkép. Akinek egy csöpp esze van, észreveszi. Egészen addig, hogy a gyermek kezébe odaadjuk a tamagocsit. El kell rajta gondolkodni: ez már az a határ, amely az elembertelenedésnek eddig ismeretlen dimenzióit nyitja meg. Ez a kis japán játék, egy kisbaba „kírja”, hogy enni kérek, inni kérek, aludni akarok, beteg vagyok. Ha nem viszik orvoshoz, „meghal”. Micsoda felelősséget zúdíttunk a gyermek lelkére, aki képtelen ezt elviselni! De ez csak a kisebbik baj. A nagyobbik az, hogy a gép belépett oda, ahol a személyek találkoztak. Eddig a babával játszó kislány mondta meg, hogy most éhes, most szomjas a kisbabám. Mert a baba nemcsak azt jelentette, hogy az az ő gyermeke, hanem közben átélte azt a szeretetet, amit az anyjától kap. A tamagocsi ezt a sokszoros személyes viszonyt kegyetlenül és ördögi alattomosággal rontja le. És persze nem lehet elég korán kezdeni a lélekvándorlás tanítását. Mert a tamagocsinak több élete van. Nem csupán óriási üzlet, de az ember félelmetes manipulálása is, hogy az emberi valóságot virtuális valóságra cserélje.

*Nem lehet elég korán kezdeni a lányok megrontását, mert elég őket megrontani, hogy az egész emberiség meg legyen mérgezve.* Ezt tudta a Sátán is, amikor nem Ádámhoz, hanem Évához fordult. És tudja Isten is, hogy kivel kell beszélni: Máriával, aki képes elfogadni azt, hogy a Szentlélek ereje teremt, aki képes befogadni az Istent!

A bűnbeesés után éppen a személyes Istennel szakadt meg az ember kapcsolata, és ezért van bennünk annyi hajlam a reménytelenségre is. Az Ószövetség elejétől a végéig Isten mint személy találkozik az emberekkel. Nem mint fényjelenség, nem mint a sci-fi filmek gonosz hatalma, amely tulajdonképpen egy világprogram. Itt is próbálják be-

táplálni az agyakba, hogy a világ mögött nem a gondolkodó, szeretni tudó és viszonszerethető személyes Isten van, hanem *valami*.

Szinte istenkáromlás egy keresztény szájából, aki megismerte Krisztust azt mondani, hogy „Kell lennie valaminek”. Amikor Isten szinte föltépte a szívét, és megmutatta, hogy három személy: Atya, Fiú és Szentlélek, hogy a mindenség mögött ott izzik a végtelen nagy isteni szerelem. Hogy ez a személyes Isten találkozik Ábrahámmal, és ígéretet ad neki, mire Ábrahám remélni kezd. Jákobnak megjelenik az égig érő lajtorja, mely előre jelzi Krisztust, aki összekapcsolja az eget és a földet, az Istent és az embert. Mózes szemtől szembe látja az Urat; Illés megtapasztalja a szelíd Istent, aki a csendben van jelen, de törődik Izraellel. És a próféták sora!

Izrael története a reménység története. Egyben történelemszemléleti fordulat is, hiszen ha megnézzük, Izrael történetén kívül a ciklikus világ-szemlélet uralkodik: ugyanaz jön vissza a világba újra és újra. Ciklusok vannak, zárt körök, a lét kiáradása és visszahúzódása. Ez az, amire a bűnbeesett ember kétségbeesésében rá tud jönni a maga eszével, s ezek a körben forgó, ciklikus ki- és beáramló világok a modern embernek is csak a rettenetes reménytelenséget kínálják fel. Ott kezdődik az igazi történelem, hogy Isten szól Ábrahámmal: „Jöjj ki ebből a pogány népből! Nagy nemzetté teszlek, és egy utódodban megáldom még a pogányokat is.” Ábrahám pedig engedelmeskedik, és elindul. És megy egyre tovább az isteni ígéretet vonzásában. Ez a sugalmazó Lélek műve: a bűnbeesett embert személyes szeretettel és ígéretekkel „csalogatja” az Isten.

Szent Pál azt írja a pogányokról, hogy nincs reményük (vö. 1Tesz 4,13). Pedig ha megnézzük a római világot, volt elképzelésük a túlvilágról, de az Szent Pál szerint nem remény. Az az elképzelés, hogy majd odaát árnyszerű lelkünk lesz, és élőhalottként bolyongunk az alvilág homályában, nem nevezhető reménynek. És ő, aki találkozott a feltámadt Krisztussal, azt mondja, hogy mivel a pogányoknak nincs reményük, testüket átadták a kicsapongásnak. Hogy manapság is egyre terjed a paráznaság, és a többi erkölcstelenség, csak felszíni jelenség, a baj gyökere mélyebben van: a szexuális szabadosság, a hedonista életeszemlélet mögött a legsötétebb reménytelenség szakadéka tátong.

Az Újszövetség azonban egy jobb reményt tár elénk – ahogy a Zsidókhoz írt levélben olvassuk. Mert Izrael várakozása beteljesült, de hogyan? Úgy, hogy alig ismertek rá Isten ígéreteire. Isten azt mondta, hogy majd elküldi a Messiást, a felkent királyt, hogy eljön az Emberfia,

és azt is mondta, hogy Emmánuel lesz. De nem gondolta egyetlen zsidó ember sem, hogy Ő maga lép be világunkba a megtestesülés által.

Amikor Isten beteljesíti ígéreteit, ezzel végtelenül felülmúlja azt, amit eddig gondoltunk és vártunk. Alig lehet ráismerni, alig lehet követni. És az Újszövetség embere még nagyobb várakozásba sodródott bele, mert már ismeri azt, akit az Isten ígér, Jézus Krisztust, aki az utolsó vacsorán mindent tudtul adott nekünk. Ez a *minden* pedig a Szentháromság kinyilatkoztatása, hogy az anyag- és csillagvilág mögött, a létezésünk mögött ott van az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Örök, személyes létezés, amelyet Jézus önmagában kínál föl nekünk, mint végső ételt és életet.

Íme, igazolva van az a minden elképzelést fölülmuló remény, amely az egészséges ember szívében megjelenik! Ezért szalad mindenki a húsvéti eseményekről szóló evangéliumi beszámolókbán. Azokban az egyszerű, tenyeres-talpas halászbemberekben, Péterben, Jánosban, Jakabban, és a többiekben ezt a reménységet érintette meg Krisztus, és most reménységüket, hogy az embernek testestül-lelkestül van jövője, bizonyítva látták. A Feltámadott valahányszor találkozik övéivel, mindannyiszor a reménytelenségből a reménybe vezeti át őket. Ott kezdődik, hogy Húsvét hajnalán János látja a lepleket, és hisz. A látás és a hit között kapcsolat van.

Ezek nem ravaszul kieszelt mesék (vö. 2Pét 1,16). Ezt nem lehet ki találni, hiszen a feltámadás az ember számára általában azt jelentette, amit Lázárnál láttunk: kijön a sírjából és újra kezd élni. Jézus azonban nem így jött ki, nem visszajött, nem „feltámadt” a régi értelemben, hanem megdicsőült. Szabad a tértől és az időtől, ugyanakkor nem szellem: van csontja és húsa.

Az emmauszi tanítványok szomorúan mentek el Jeruzsálemből: „*Mi azt reméltük, hogy ő szabadítja meg Izraelt.*” Mennyire kicsi volt a reményük! Egy nemzeti felszabadítás csupán. Biztosan jó lett volna, de mi lett volna azután, a legvégén? És Jézus elkezd beszélni nekik... Vagy Mária Magdolna, aki egy halottat keresett, hogy lelke megnyugodjék: „*Ha te vitted el...*” És valóban: Jézus vitte el a halottat – örökké! Mennyire a halál burkában élünk, mikor ott áll előttünk az Örökkévaló!

Majd Pünkösöd következik, a remény napja, amikor Jézusban fölismerek az Isten hatalmas Fiát. A Szentlélek két dolgot művel azzal, hogy reményt kelt az emberben: vágyat ébreszt Krisztus iránt, és bizonyosságot ad arról, hogy eljön. Ez a remény két komponense, amelyet az ősegyházban megcsodálhatunk. A tesszalóniki hívek nap mint nap vár-

ják az Úr visszatérését. Hiszen látták elmenni, több mint ötszáz testvér! Bocsássuk hát meg nekik, hogy mindennap lesték az ég alját.

Szent Pál azt írja a híveknek, akik érdeklődnek a megholtak sorsa iránt, hogy el fog jönni az Úr, és mindörökre vele leszünk. Az, hogy szólnak majd a trombiták, aztán felhőn leszáll, ezek színpadi kellékek, ezt nem kell szó szerint venni. Ez az ókori ember számára azt jelenti, hogy az isteni világból jön. Azt kell szó szerint venni, ami ezután következik: *Mindörökké az Úrral leszünk*. Hogy hol és hogyan – Pál ezt nem tudja. De nincs ennél nagyobb öröme.

A Lélek tehát felkelti a vágyat Krisztus után bennünk is, és ugyanakkor megadja a bizonyosságot, hogy Krisztus eljön. Mivel adja meg? Szent Pál állandóan arról beszél, hogy bennünk van a Lélek pecsétje, a Lélek zsengeje és a Lélek záloga. Ezek a kifejezések azt jelentik, hogy a megkeresztelt ember részt kapott Jézus életéből, Isten gyermekei vagyunk. És ez nem más, mint ami az örökkévalóságban lesz. Tehát csak az bontakozik ki, ami már most is megvan: a vele való egy élet, a találkozás.

*Mi, akik magunkban hordjuk a Lélek zsengeit sóhajtozunk és várjuk a fogadott fiúságot, testiünk megváltását. Isten, aki pecsétjével megjelölt minket, és mint foglalót szívéünkbe árasztotta a Szentlelket. Ő, a Szentlélek, örökségünk foglalója, amíg Isten dicsőségének magasztalására teljesen meg nem váltja tulajdonát. Akiben ugyanis Krisztus Lelke lakozik, az Krisztushoz tartozik és ezért maga a Lélek tesz bennünk tanúságot, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei (vö. Ef 1,11–14).*

A keresztény tehát olyan találkozásban él Krisztussal, amely csírájában az örök élet kezdete.

A keresztény reménység nagy kincs, úgyhogy vigyázni kell rá. Először is a végleteket kell kerülni: a vakmerő bizalmat és a kétségbeesést. Ezek kiváltképpen a kezdőket kísértik meg. Érdekes módon ezek a végletek a mélyben találkoznak.

A vakmerő bizalom abban áll, hogy az ember remél az üdvösségben, s közben bátran tovább vétkezik mondván, majd meggyónom, Isten irgalmas. Pedig a Szentlélek az istenfélelem Lelke is! *Munkáljátok üdvösségeteket félelemmel és rettegéssel* – írja az Apostol (Fil 2,12). Aki könnyedén veszi az üdvösséget, félreérti Isten szeretetét, és visszaél vele. Azután csodákat vár ott, ahol neki kellene cselekednie. És amikor a csoda nem következik be, amikor nem tud felkelni bűneiből, akkor

meg kétségbeesik. A gyakori elbukások elcsüggesztik, reményét teljesen elveszíti, és ezzel üdvössége is veszélybe kerül. Tulajdonképpen a vakmerő bizalom és a kétségbeesés ugyanaz. Nyíltan vagy burkoltan, de mindkét esetben az ember visszautasítja a Szentleket.

Az igazi keresztény ne reménykedjen evilági javakban úgy, mintha azok végső boldogságot adhatnának. Ellenkezőleg: a keresztény remény feltételez egyfajta evilági reménytelenséget, hogy senki sem tud megvigasztalni, csak az Isten. Igazában bizonyos szellemi intelligencia, tisztaság kell ahhoz, és lelki érettség, hogy tudjon az ember úgy örülni a világ dolgainak, hogy közben látja, hogy mindez mulandó. Ez a fajta hozzáállás megóv attól, hogy Isten ajándékait az ő helyébe tegyem. Ezért Jób könyve vagy a Prédikátor könyve nem megkerülhető a Szentírásban. E világon minden csak hiúság, hiábavalóság. Sötét napjaink nem arra való, hogy elkeseredjünk, hanem alkalmak, hogy ne istenítsük azt, ami nem Isten. Kellenek a szomorúságnak, a levertségnek, a sűrű sötétségnek ezek a napjai, hogy hűségünk Krisztus mellett megerősödjék.

A Krisztusba vetett igazi reménység ellentétben áll a világ bálványozásával. Éppen ezért az igazi keresztény remény óriási kritikai erő a fönnálló rendszerrel, a mindenkori hatalommal szemben. A próféták világosan láttak, még politikai és gazdasági szempontból is. Az igazi reménység abban áll, hogy életemet az élő Istenre építem. Ez óriási szabadságot ad! Csak aki reményben él, az szabad. És valójában ezt várnák tőlünk, nem pedig azt, hogy állandóan tapsoljunk az éppen aktuális uralkodónak, vagy mindenáron az ellenzékiek legyünk, hanem hogy az örökkévaló remény alapján legyen életünk olyan mérce, melyen lemérhető minden divat, mindenféle szellemi áramlat, amely örökkévalónak tünteti föl magát, s amely elhittetni igyekszik, hogy az emberiség fejlődése csúcspontjára ért.

A keresztény életben előrehaladva egyre jobban a reményből kell élnünk. Az jellemzi a felnőtt keresztén embert, hogy jónéhány döntést már meghozott a reménység alapján. Nem tudok elképzelni hiteles keresztény életet egyfajta örökfogadalom nélkül. Ilyennek kellene lennie a bérmálásnak, a házasság szentségének, a szüzességi fogadalomnak. Az állhatatos és tiszta házasság, a szüzesség, a szent papság mindennél erősebben bizonyítja, hogy valaki remél az Istenben.

A keresztény ember hátköznapjaiba is mind jobban beszüremkedik az örök reménység. Lassan nem tart mást céljának, mint hogy állhatatos maradjon mindhalálig. Ezért a kegyelemért nagyon sokat kell imádkoz-

nunk. Egyetlen papszentelésnél, örökfogadalomnál, házasságmegáldásnál sem tudok mást, többet mondani: Legyetek állhatatosak, hűségesek mindhalálig! Hiszen aki hűséges marad, annak Krisztus ígéri, hogy elnyeri az élet koronáját, aki maga az Isten.

És akik eljutottak a tökéletességre – mint a mi nagy szentjeink, akik néha egészen kicsik, úgyhogy alig vesszük észre őket –, már teljesen átadták magukat Istennek. Többé nem foglalkoznak magukkal. Felszabadultak arra, hogy Istenben elmerülve már csak testvéreikkel törődjenek.

## Szent Imre

1007(?)–1031. szeptember 2. (ünnepe: november 5.)

A tragikus sorsú trónörökösnek egyetlen életrajza maradt fenn, bevezető szövegének több változatával. Szerzője Fulko, aki Álmos herceg íródeákja volt a XII. század elején. Biztosan a szentté avatás éve, 1083 után íródott, minden bizonnyal hiteles források alapján. Szent István Intelmeit Imrének készítette, s így kiváló forrás az Imrét ért hatásokra, s közvetve Imre személyiségére nézve. A Szent Imre tiszteletére írt liturgikus szövegek, a később keletkezett zsolozsma a liturgiátörténet gondos, kritikai elemzése folytán szintén forrásértékű adalékokkal járul hozzá a trónörökös jobb megismeréséhez. A krónikák és egyéb források szintén több pontban értékes ismerettel szolgálnak.

Szent Imrét a XX. század első felének egyik nagy történésze „tragikus sorsú királyfinak” nevezte. Az elmúlt évtizedek jó néhány, őt ábrázoló képzőművészeti alkotása is mintha ebből a kifejezésből vette volna ihletét, s egy olyan szentet állítottak az utókor elé, aki már életében titkos tragédiáktól terhelve szinte elkívánczik a földi tér és idő kereteiből. A történelemírás ugyancsak „tragikus sorsot” juttatott neki, mert – Imre nem jutván tényleges uralkodásra – személyére a gyérebb források ismeretében kevesebb figyelmet fordított, s alakját inkább mellékesen és érzelmi alapon, mintsem elmélyült kutatások birtokában vázolta föl. Mindezt azért kell rendhagyó bevezetésként elmondani, mert a magyar szent királyok bemutatásakor – fontossága ellenére – nála jelentkezik a legtöbb kérdés.

Imre Szent István és Boldog Gizella fia, s születésének pontos dátuma nem maradt fenn. Legvalószínűbb az 1007-es évszám. Biztosan nem ő volt az elsőszülött, hanem bátyja, aki a keresztségben az akkortájt uralkodó III. Ottó német-római császár után az Ottó nevet kapta. Imre anyai



nagyapja, Civakodó Henrik után lett Henricus (Emericus, Emreh, Imreh, Imre). Születési helyét is csak valószínűsíteni lehet: talán Székesfehérvár.

Mivel Imre nem volt elsőszülött, kora gyermekségében egyházi pályára szánhatták. Ennek bizonyítéka gondos neveltetésén túl, amit a királyi pár természetesen minden gyermekének megadott, az az oktatás, amelyben részesült. A legenda erről a következőképpen tanúskodik: „Boldog Imre kevés alvással is beérte. Minden éjjel, amikor a többiek már lefeküdtek, ő – mint királyi sarjhoz illik – maga előtt két gyertyával világított, Istennek zsoltárokat énekelve virrasztott, és mindegyik zsoltár végén szíve töredelmével kért bocsánatot. Ezt atyja óvatosan, sőt titokban a fal repedésén keresztül gyakran megfigyelte, de családjából senkinek se akarta tudomására hozni.”

A Karoling-kori iskolázás egyik alapeleme volt a zsoltárok megtanítása, ami egyszerre vezette be a fiatalokat az írás-olvasás és az imádkozás-elmélkedés tudományába. A középkori iskolás gyerekek gyakran a 109. számú, „Mondá az Úr az én Uramnak” kezdetű, legismertebb vespernezsoltáron kezdték tanulni a betűvetést. A zsoltárok végén történt bocsánatkérésben a földre borulás, a *venia* rejtőzik, de kísérelte ezt az ún. zsoltárkönyörgések imádkozása. Ezek a zsoltárkönyörgések a magánáhitatot szolgálták, könyörgésbe foglalva a zsoltár egy gondolatát.

A fiatal Imre tehát kora klerikusi műveltségét sajátította el, mert klerikusi pályára szánták. Miért? A válasz egyszerű: nem ő volt az elsőszülött. Ehhez kapcsolódik Imre fogadalma, amelynek helyszíne ma is fölkereshető. A legenda ezt így mondja el:

„Megtörtént, hogy mikor egyik éjjel titokban, csupán egyetlen szolgát magához véve imádkozni ment abba az igen ősi és ódon templomba, amit Veszprém városában Krisztus drága vértanújának, Györgynek a tiszteletére építettek, hogy ott imádságba merülve magában azt fontolgassa, mely még kedvesebb dolgot ajánlhat fel Istennek, hirtelen nagy ragyogással világosság árasztotta el az egész templomot. Isteni hang fent a magasban így szólt: A legkiválóbb dolog a szüzesség! Lelked és tested szüzességét kívánom tőled. Ezt ajánld fel, ebben a szándékodban tarts ki.... Ő azonban a kegyelemhez menekülve mondta: Uram Istenem, teljesítsd bennem akaratodat. Szent Imre ebben az órában az isteni vigasztalás ígéjével megerősödött, s ezt a titkot magában megőrizte.”

A fiatal Imre már szerepelt Boldog Mór történetében. A szerzetesi Regula adta segítséggel harmonikus, integráns személyiséggé érett Mórban, talán elhalt bátyjára, Ottóra gondolva, fölismerte azt az

embert, akit nem egyesek, hanem egész közösségek szolgálatára rendelt a Gondviselés. Szent Imre nagy hatású „lelki gyámola”, vezetője a Velencéből jött Szent Gellért, aki európai műveltségével Európára nyitotta a fiatalember trónörökös szellemét. Imre az alapismereteket Gellért előtt, más szerzetesektől tanulta.

A legenda kiemeli, hogy Imre gyakran kísérte apját szerte az országban, amelynek kormányzására majdan hivatott lesz. Ez szintén hozzátartozott a neveltetéséhez bátyja halála után, amikor ő lett a trónörökös. Az „Intelmek” alapelveinek kormányzásban történő gyakorlatra váltását így apja példájából közvetlen úton tanulhatta. A Magyar Krónika írja, hogy Imre jelen volt az óbudai Péter és Pál templom alapításánál; valamint kísérte szüleit az egyházlátogatásokon, amikor is egy alkalommal „saját bíbor köpenyét helyezte az oltár elé oltártakaró céljára, mint ez a királyi egyházakban máig látható.”

Imre csak a jámbor király oldalán jelent meg? Az országszervező munkában rá nem számíthatott az idősebb király? Apjának hű kísérője volt, s annak politikai ténykedésében sem maradt kívülálló szemlélő. Mint trónörökös, elfoglalta a bihari vár központtal megszervezett dukátust, nagyjából húszéves korában, vagyis 1027 táján. A bihari püspökség alapítása ezzel függ össze. István fiatal korában a nyitrai dukátus élén állt, s az egyháziak is ott voltak Nyitrán. Három évtizeddel később természetesnek számított, hogy a trónörökös vára az egyik püspökség központjának is helyet adott. A korabeli, hiteles forrás, a hildesheimi *Annales* Imrét úgy említi, mint aki: „*dux ruizorum*”. Ez a kifejezés sokáig gondot okozott a történészeknek. A végleges és helytálló értelmezés egybecseng a XIII. századi Magyar Krónika éreynkatalógusának egyik kifejezésével, miszerint Imre „*politicis virtutibus adornatus*”, vagyis politikus érenyekkel ékes. Ám a politikus jelző kapcsán nem a jelenlegi értelemre kell gondolni, hanem a görög polisiz = városállam által megismerésített közösség szolgálatába állított érenyekre. Imre a királyi hadseregben a varég-orosz eredetű katonákkal kiegészített nehéz fegyverzetű páncélosok vezetője volt. Mennyi ideig? Ez nem maradt fenn. De halálakor ez a funkciója már az országon kívül is ismert tény, tehát nem valami jelképes tisztséget kapott apjától. Ezért írhatta róla joggal az *Annales*: „oroszok vezére”. Imre 1030-ban ott volt II. Konrád seregeinek Fertő vidéki tönkverésénél. Az egyház- és monostorlátogatások dicséretes gyakorlatán túl a kortársak a királyi hadsereg élén is az apa mellett látták a fiút.

Amint eddig Imre életében a politika és a keresztény élet kettőssége és összefonódása figyelhető meg, éppen így, együttesen található föl abban a két életállapotban is, amelyek annyira különbözőnek látszanak, s amelyek nála mégis együtt jelentkeznek. Ezek pedig: a szüzesség és a házasság.

Szent Imre a „házasságban” is tartózkodva a házaselettől, fogadalmát mindvégig megtartotta. S mert magát is alattvalóként szemlélte, az Égi Király alattvalójaként, bízott abban, hogy szükség idején az Egek Ura majd talál helyette másik alattvalót, akiből király lehet.

Amiről Imre a életállapotként tudatosan vállalt szüzesség miatt elmélkedett, az nem neki, hanem apjának lett súlyos gondja. Ugyanis a hildesheimi évkönyvek korabeli feljegyzése őrizte meg elsőként az utókor számára: Imre 1031-ben meghalt egy vadászaton, vadkan áldozataként. A tragédia színhelyére következtetni lehet, ugyanis a XI. században az országnagyok kedvelt vadászó helye volt a bihari Igfon erdő, amelyhez közel eső völgybejáróban talán már néhány évtizeddel később felépült a Szent Imre-apátság. Imrét az akkor még félig kész fehérvári bazilikában temették el.

Török József: A magyar föld szentjei

## Mindenszentek ünnepén

### Előszó helyett

Testvéreim, az összes szent emlékezetét közösen ünnepeljük, mert társaságuktól ujjong a menny, mert pártfogásuktól örvendezik a föld, s győzelmeikkel koszorút nyert az Egyház. Mert *hitvallásuk minél szilárdabb volt a szenvedések tengerében, annál ragyogóbb most a dicsőség és tisztesség fényörömeiben.*

Ha a harc hevesebb, a harcos dicsősége is nagyobb, s az elviselt szenvedések számtalan fajtája a vértanúk diadalát díszíti még jobban. Rajta hát, kedveseim, föl a küzdelemre! Hogy minél gyorsabban elnyerjük a győzelmi koronát, akár a tisztaságban tündöklőt, akár a szenvedések hevétől izzót.

### Utószó gyanánt

A mennyei táborokban majd béke honol, s a harcát jól megvívott sereget virágokkal várják, melyekből az előbb érkezettek koszorút fonnak Krisztus vitézeinek homlokára. Isten végtelen jósága arról is gondoskodott, hogy a küzdelem ideje ne nyúljon hosszúra vagy végtelenre, hanem rö-

vid, sőt szemvillanásnyi legyen. *E rövid, földi életben legyen a küzdelem és győtrődés, a másik, örökkévaló életben pedig koszorú és jutalom.*

A harcból hazatérőket tárt karokkal várja majd a mennyei város, midőn oda a győzelmi jelvényekkel bevonulnak. Siessünk, testvéreim, lépünk erre az útra, jussunk mi is a mennyei hazába, melynek polgárai közé már a keresztségkor fölvetettünk.

Mi nem jövevények vagyunk, hanem a szentek polgártársai. Legyünk készségesek és tartsuk meg az Úr parancsait: óvjuk a tisztaságot egyszerűségben, az egyetértést szeretetben, a figyelmet a segítségben, a könyörületet az irgalomban, a kitartást az igazság védelmében; nehogy hiányozzék valami abból, amit a szentek tükre mutat. Ezt az utat járták be a szentek, kik előttünk az égi hazába értek, s mi, az ő ösvényükhöz ragaszkodók, az ő örömeikben részesülünk.

Beda Venerabilis angolszász szerzetes (670–735)

## **Krisztus Király**

*Mindszenty József*

Egy, a megváltás legmeggrázóbb jelenetében, amit a mi Munkácsy Mihályunk festett meg, azt kérdezi az akkor ismert egész világra kiterjedő egyetlen világhatalomnak a képviselője: Poncius Pilátus helytartó a felizgatott utcai tömeg által megkötözött és neki átadott názáreti Jézustól: Tehát király vagy te? És a megkötözött Üdvözítő azt feleli: Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért jöttem a világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról s mindaz, aki az igazságból van, az hallgatja az én szavamat. – Eme evangéliumi szakasznak az alapján 1925-ben Istenben boldogult XI. Pius pápa elrendelte, ez a mai nemzedék pedig mintegy negyedszázada ünnepli a mai napon Krisztus Királyt, hogy mind az egész világon nyíltan és ünnepélyesen hallják az emberiségnek a vallomását, hogy Jézus Krisztus nem csak mint az Atyával egylényegű Ige, hanem az Istenséggel állagilag egyesült emberként is uralkodói hatalmat gyakorol mindenek felett és pedig legfőbb, tökéletes és feltétlen hatalmat. Amikor az Utolsó Vacsora terméből ment a Olajfák hegyére, abban a gyönyörű búcsúbeszédében, himnuszában elmondotta, hogy neki az Atya hatalmat adott minden test fölött és Szent Júdás Tádé apostol a maga rövidke kis levelében azt a dolgot domborítja ki a Szentlélek ihletéséből, hogy Jézus Krisztus egyedül uralkodó és a mi Urunk. Jézus Krisztus a hatalmat az ő

uralkodására nem erőszakkal, földi emberhez nem méltatlan módon szerezte, és ma sem úgy gyakorolja, hanem lényegénél, természeténél fogva, de a megváltás folyamán kiontott drága szent Vérének a jogán is és az egyéneknek a lelkén sem úgy kényszeríti ki az uralmat, hanem az ember szabad akaratának feltétlen tiszteletben tartásával, az emberi értelemnek és szívnek a meghódoltatásával, életének, tanításának a vonzásával, varázsával, a kegyelemnek a szelíd érintésével és jóságban és szelídségben gyakorolja ezt a hatalmat, amint hív is bennünket: Tanuljatok tőlem, mert én szelíd és alázatos szívű vagyok.

Krisztus Királynak az országát jellemzi a szabadság, az igazság, a béke, a testvéri szeretet. Krisztus Királynak a hatalma három irányban nyilatkozik meg velünk szemben. *Ő nekünk törvényhozónk*, s valahányszor itt vagytok, akár naponként az *Ő* házában és lelkipásztorotok felnyitja az evangéliumos könyvet és ti megjelölitek homlokotokat, ajkatokat, szíveteket, akkor mint Krisztus Királynak a serege vagytok itt jelen, hogy a törvényhirdetést átvegyétek. *Ő ítélő bíránk* is minenkünk. Az Atya nem ítél meg senkit sem, hanem minden ítélet átadatott a Fiúnak és *Ő* ítél fellettünk minden pillanatban, de különösen ítél majd halálunk után a külön ítéleten és majd egykor befejezéseként a nagy világtéleten. *Végrehajtó hatalmat is gyakorol* a Krisztus Király és eme végrehajtó hatalomnak jelentkezése, *az Ő ítélőszéke előtt nem lehet meglépni sem a határon keresztül, sem öngyilkossággal. Számot kell adni minden tettiünkért és kinek-kinek megfizetnie érdeme szerint: büntetéssel, avagy jutalommal.*

De hát ellenvetik a világ oldaláról, hogy az *Ő* országa nem e világból való. Hát ez tiszta igazság! Mert maga az örök Igazság mondta ezt. De nem mondta Krisztus Király, hogy az *Ő* országa nincs e világon, nem mondotta, hogy a *Ő* országából ki kell kapcsolni a földet, a világot, az emberiséget, sőt éppen *Ő* mondotta: *Minden hatalom nekem adatott a mennyben és a földön.* És nagy tévedés volna – mondta a Krisztus Király ünnepét kihirdető pápai enciklika – ha a polgári ügyekkel szemben Krisztusnak az uralkodói jogát tagadásba venni merészelnék. Amennyire igaz, hogy a Krisztus Király országában a belépő a bűnbánat, a hit és a keresztség és Krisztus Király országának a polgárait az igazság éhezése és szomjúsága, a kereszthordás és az önmegtagadás jellemzi, annyira igaz vizont az is, hogy a Krisztus Király országának a polgárainak egyéni, családi, állami, társadalmi és egész emberi életét az *Ő* tanításai és törvényei szerint kell élnie. Messze terjed tehát Krisztus Király jogának a hatalma, amely egyénben, a kis országban, a Krisztus orszá-

gában kiterjed a legtitkosabb gondolatokra, lefelrejtettebb vágyakra, a szavakra, cselekedetekre, mulasztásokra. Az Ő hatalma és jogköre, de kiterjed a világ kétmilliárd élő emberére, és a sírok felett is azt énekliz az Egyház: Krisztust, akinek mindenek élnek, jöjjetek, imádjuk. Kiterjed ez a hatalom ide a földre, ezen túl beérkező emberi életekre is, kiterjed országokra, kiterjed világrészekre és tart a világ végéig, sőt ez a krisztusi ország, ez megyen át az örökkévalóságba is. Ha pedig a Krisztus Királynak alattvalói itt vagy ott, tegnap vagy holnapután az apostol szavai szerint emberek rabszolgáivá alacsonyodnak, a Krisztus Király szabad polgárainak a méltóságából és ha azt mondanák lázadva: nem akarjuk, hogy a Krisztus Király uralkodjék felettünk, Krisztus Király akkor is uralkodó marad, az Ő országa, az Ő jogara akkor is megmarad, sőt ez a magatartás is akarva-nem akarva a Krisztus Király jogarának a megdicsőülésére vezet. Hát az egyházüldözők is megdicsőítik Krisztus Királyt? Az egyházüldözők életük lealkonyodásakor vagy jobb vagy bal latrok lesznek és mint egyházüldözők is megdicsőítik Krisztus Királyt.

Kedves híveim! Valahányszor az Anyaszentegyháznak, a folytatógalagos Krisztus Királynak a szavát hallgatjátok és megtartjátok, mindannyiszor a Krisztus Király hűséges alattvalóinak mutatjátok magatokat, aminthogy erre különben a *kereszttségben, bérnálásban* ezek az apróságok is, de a felnőttek is *egyőtől-egyik elkötelezték magukat*. És nekünk imádkoznunk kell a Krisztus Királyhoz, hogy jöjjön el a Te országod. És Szent Júdás Tádé apostollal a legnagyobb dicsőségünknek azt tartjuk, hogy mi az örök Krisztus Királynak vagyunk a szolgálói és az Ő dicsőítését harsonázzuk, valahányszor kicsinyek, valahányszor legények és leányok, felnőttek és öregek *egymást így köszöntjük: Dicsértessék a Jézus Krisztus!* Mindenkor magyar köszöntés volt, de ma, Krisztus Király ünnepén határozzuk el, hogy nemcsak papjainkat, de egymást is jó napot, jó estét helyett a „Dicsértessék a Jézus Krisztus”-sal fogjuk köszönteni. Ez volt a mi őseink köszöntése, ezzel búcsút is nyerhetünk és ma szükség van nagy hitvallásra és ezt kérem ma tőletek. Földi uralkodókkal szemben is mondták az alattvalók: ismerjük a történelemből: Életünket és vérünket. Az a Krisztus Király, aki életét és vérét maga adta oda alattvalóiért, ezt megkívánhatja alattvalóitól. Nem minden pillanatban kívánja meg az életet és a vért, de a készsége minden pillanatban megkívánja.

Egyházam és hazám; Mindszenty József hercegprímás szentbeszédei; III., Esztergom-Szentgyörgymező, 1948. október 31.

## Mitől féltetek?

Kedves fiaim, legyetek készségesek és engedjétek teljes bizalommal, hogy vezesselek. Az Egyház megpróbáltatásának ebben a sötét órájában arra hívlak benneteket, hogy fényben járjatok. A fény Szeplőtelen Szívemből fakad és felétek árad, hogy beburkoljon benneteket és megvilágítsa utatokat.

Legyetek szilárdak, ne kételkedjétek többé! Utatok biztos, mert azt égi Édesanyátok jelölte ki számotokra.

Mennyire megszorítja anyai Szívemet az a kétely és az a bizalmatlanság, amely egyre inkább hatalmába ejti sok papfiam lelkét.

Miért kételkedtek? Mitől féltetek?

Jézus ugyanabban az órában váltott meg benneteket a gonosz lélektől, amikor a diadalát ünnepelte: „Ez a Sátánnak és a sötétség hatalmának az órája”. *Fiam, Jézus ugyanabban az órában ajándékozta nektek az életet mindörökre, amikor a kereszten meghalt.* Abban a pillanatban, amikor Ő meghalt, mindannyiótokat megszabadított a haláltól.

Egyházam, amelynek Anyja vagyok, újra végigéli Krisztus életét, és arra hivatott ma, hogy újra végigjárta az Ő útját.

Akkor mitől féltetek?

Attól a világtól, amely gyűlölettel veti magát rátok? Vagy a Sátántól, akinek sikerült behatolnia az Egyház belsejébe, és áldozatait annak pásztorai közül szedi? Vagy a tévedéstől, amely fenyegeti, a büntől, amely egyre nagyobb sötétségbe meríti, a hűtlenségtől, amely terjed?

Kedves fiaim, ez még a Sátánnak és a sötétség hatalmának órája Egyházam számára. Feláldozásra kerül szintúgy, mint Krisztus a kereszten, és arra lesz hivatva, hogy meghaljon a világ megmentése és megújulása érdekében. Ez tehát számotokra a tisztulás órája és számotokra elsősorban a szenvedés órája.

Talán ettől féltetek?

De hogyha erre az órára hívtok meg öröktől fogva az Atya benneteket egyenként? De hogyha erre az órára választott ki benneteket égi Édesanyátok régtől fogva és ha erre készített fel?...

Éljétek ezért derűs lélekkel és félelem nélkül a jelenlegi nyugtalanság és fenyegetések között. Megismétlem emiatt: ne a jövőt figyeljétek, kutatván mi következik. Éljétek csak a jelen pillanatnak Szívembe vetett teljes bizaolommal és rámhagyatkozással.

Szűz Mária üzenete Gobbi atyán keresztül, 1976. dec. 4., első szombat

## Ave Maria

Rövid történetet szeretnék most elmondani.

Énekesnő vagyok. Tavaly a karácsony előtti héten két templomi koncertem és egy fellépésem volt. A koncertek anyagát lemezemről válogattam és természetesen bennük szerepelt Gounod Ave Mariája is. A fellépésre csak egyetlen darabot kértek, s bár a gyönyörű Ave Maria szinte kínálta magát, rövid gondolkodás után mégis a Tosca imáját választottam. Sokkal mutatósabb, nagyobbat lehet benne énekelni, biztos siker lesz. (Ha valaki nem ismerté, Puccini Tosca c. operája egy énekesnő szerelméről szól, aki nem tudja megmenteni kedvesét a haláltól. Híres áriája végén így énekel: „Oh mondd miért, hogy elhagyott az ég?”)

A történet, amit elmondanék tulajdonképpen itt kezdődik.

Már döntésem pillanatában valami, vagy inkább Valaki azt súgta, hogy nem jól választottam. A fejemben makacsul visszahangzott az ária utolsó sora: „Oh mondd miért, hogy elhagyott az ég?!”

Hiszen én ezt nem így érzem! Én nem így gondolkodom! Tudom, hogy Isten soha el nem hagy, csak megpróbál újra és újra, hogy megerősítsen a küzdelemben! – kavaroztak bennem a gondolatok. A lelkem nyugalma elszállt, de a döntésemet nem változtattam meg.

A koncert életem talán legnehezebb fellépése volt. Csak a pályán eltöltött évek tapasztalata volt az, ami segített úgy énekelni, hogy a közönség semmit ne halljon szörnyű belső küzdelmeimből. Isten segítségére nélkül, mert úgy éreztem, hogy erről van szó, majdnem kevésnek bizonyultam! Otthon kedvenc könyvemhez menekültem, fáradt és összetört voltam, mintha teljes estéket énekeltem volna végig.

Sziénai Szent Katalin, XIV. századi írástudatlan parasztlány Isten által sugallt, írkokoknak diktált levelei mindig megerősítenek, vagy éppen eligazítanak a bajban. *Istenem!* – gondoltam – *Ugye hibáztam?! Szólj hozzám!*

Szent Katalin könyvét a 191. levélnél felnyitva, a következőket olvashattam: *...az Egyház javáért harcolj, ne a magad javáért... személyeddel, hivatásoddal segítsd és szolgálj hűségesen a szent Egyházat... a szent kereszt zászlaja soha ne távozzon szívedből és elmédből!*

Aszódi Mária



## Imádság a nemes lelkületért

Uram Jézus!

Taníts meg arra, hogy nagylelkű legyek, és úgy szolgáljak Neked, ahogy megérdemled:

hogy adjak számolgatás nélkül,  
hogy dolgozzak megállás nélkül,  
hogy teljesen odaadjam magam

a Te szolgálatodban, nem várva más jutalmat, mint azt, hogy tudom:  
a Te szent akaratodat teljesítem. Amen

Loyolai Szent Ignác

## Imádság a nagyvonalúságért

Krisztusom! Királyom!

Kérlek, ajándékozz meg engem nemesen érző szívvel, lovagias lelkülettel!

Legyek nagyvonalú az *életben*: mindig azt válasszam, ami fölfelé vezet, sohasem azt, ami a mélybe.

Nagyvonalú a *munkában*: sose jelentsen ez számomra nyomasztó terhet, hanem tőled kapott feladatot.

Legyek nagyvonalú a *szenvedésben*, amikor megpillantom életem keresztjét; legyek igazi Cirenei Simon, amikor segíteni kell mások keresztviselésének megkönnyítésében.

Legyek nagyvonalú a *világ előtt*: értsem meg, bocsássam meg mások gyöngeségét és nyomorúságát – anélkül, hogy magam is hozzájuk hasonlónak válnék.

Nagyvonalú az *emberek előtt*: mindenkihez legyen szerető szavam, mozdulatom; a gyöngéhez és elesettekhez is. Jó példával igyekezzem hozzád vezetni azokat, akik velem élnek, dolgoznak és engem szeretnek.

Add, hogy nagyvonalúságot tanúsítsak *feletteseimmel* szemben: bármily nehéz, lássam tekintélyükben a te akaratodat.

Legyek nagyvonalú *önmagam előtt*! Sose bízzam csak a magam erejében, hanem mindig benned!

És legyek mindig nagyvonalú *előtted*, Uram, Jézusom! Szolgálatodra mindig készen álljak, érted éljek és haljak. Amen.

# Mária-kegyhelyek



## Orcival

Franciaország kellős közepén, Auvergne vidékén egy évezrede zarándokok tömege érkezik Urunk mennybemenetelének ünnepén (magyar nevén: áldozócsüdtörtökön) Orcival templomába, hogy a gyermek Jézust Szűz Máriával együtt köszöntse. A környék leghíresebb Miasszonyunk szobrát a hagyomány szerint Szent Lukács evangélista faragta. A Bölcsesség Széke (Sedes Sapientiae) ölében ülő Isteni Gyermek bal kezében az evangéliumos könyvet tartja. A IX. században egy forrás mellett találták rá az itteni lakosok ősei az elrejtett szoborra és nyomban elhatározták, hogy templomot építenek azon a helyen, ahol a szobrot találták.

Kőfaragók érkeznek, irányításukkal mindenki dolgozik, ám alig kezd növekedni a fal, amikor a munkások hazatérnek otthonaikba pihenni, éjszaka leomlik, amit aznap építettek. Újra kezdik a falak rakását, de másodsor is megsemmisül a verejtékes munka eredménye. Tanácstalanságukban imádkoznak, majd folytatnák, de rendkívüli jelet kapnak: az egyik kőműves eldobott kalapácsa nem a fal tövében esik le, hanem elrepül háromszáz méternyi távolságra. Ebből az emberek megértik, hogy ott kell építeni a templomot. Igaz, a terep kevésbé alkalmas, mert egy pataknak másik medret kell ásni, a dombos terepet simává tenni, tehát sokkal több fáradsággal kell számolni, az égi jel azonban erőt ad nekik, s fölépül Orcival temploma. Elhelyezik benne a Miasszonyunk szobrát nagy örömmel, a szobor azonban csodálatos módon visszatér eredeti helyére, ahol megtalálták. A lelkes hívek visszaviszik a szentélybe a kegyiszobrot, és ígéretet tesznek, hogy körmenetben az Úr mennybemenetelének ünnepén a Szűzanya és kis Jézus szobrával fölkeresik az első helyet, utána pedig éjfélí misét tartanak és (mert előtte meggyóznak) mindannyian megáldoznak. A zarándoklat ma is vonzza Szűz Mária tisztelőit, az Isten-Fiú imádjait.

## Piarista iskolák Királynéja

Kalazanci Szent József hitvalló (1556-1648), a piarista rend alapítója az elemi ismeretek iskolája után a spanyol félsziget több, híres egyetemén tanult, majd Valenciában a teológia tudományának elsajátítása következett. Az egyházi rendhez tartozott ugyan a tizenhét évesen fölvetett tonzúra révén, de hivatásának egy súlyos válság árán még meg kellett erősödnie. Tapasztalt lelkivezetője a fiatalembert rávezette arra, hogy a tisztaság erényéhez ragaszkodjon és e téren első a kísértések tudatos kerülése, valamint a belső lemondás. Ez megérleli a tisztaság tudatos és megújult választását. Kalazanci Szent József amikor 21 éves volt, noha teológiát tanult Valenciában, majdnem elbukott. „Egy asszony vétkezésre csábította, de az áldott Istennek és szent Anyjának kegyelméből kimenekül ebből a csapdából, amit az ördög állított neki, mert hát ott hagyta a nőt, aki bűnre csábította.” De ez a menekülés még elégtelen volt ahhoz, hogy örökre a cölibátust vállalja. Egy betegségnek kellett jönnie, hogy véglegesen döntsön. „Kis idővel később súlyosan, nyilvánvaló életveszéllyel megbetegedett, de amikor fölajánlást és szüzességi fogadalmat tett a legszentebb Szűznek, azzal, hogy pappá lesz, hirtelen meggyógyult.” Ettől kezdve Kalazanci Szent József egész életén át a Boldogságos Szűz Mária buzgó tisztelője volt. Rómában a szegény, elhagyatott gyerekek oktatására testvérületet szervezett, amiből a piarista rend született, és a közösségének tovább adta máriás lelkületét. Ő maga 64 évesen, 1622-ben tett örök fogadalmat Giuseppe della Madre di Dio néven. Ezért lett annak neve: Congregatio Matris Dei, vagyis Isten Anyjának kongregációja; illetve az új intézmény neve: Istenanya Szegényeinek Kegyes Iskolája; vagyis Szűz Mária a piarista iskolák Királynéja. Török József, történész, teológus

(Az idézetek Tuba István: A piarista rend születése című tanulmányából származnak.)

\*\*\*

*Szűz Mária, Édesanyám,  
add nekem a Te szép, tiszta, szeplőtelen Szívedet,  
mely telve van szeretettel és alázattal,  
hogy Hozzád hasonlóan fogadhassam Jézust  
és másoknak is siessek továbbadni Őt!*

Teréz anya

# A r ó z s a f ü z é r

## **Az ember megtanul imádkozni; imádkozva, böjtölve és szeretve**

*Pater Tomislav Vlastic – Medjugorje, 1984. június 30.*

A három utolsó üzenet jellemző. Három hete mondta a Szűzanya: „kedves gyerekek, ebben az időben a Sátán minden tervemet blokádnak akarja venni. Imádkozzatok, hogy ez ne sikerüljön. Kérni fogom Fiamat, hogy tapasztalhattatok meg győzelmét.”

Az ezt követő csütörtökön mondta: „Ezen a héten éreztétek a Sátán jelenlétét. Ne aggódjatok, Isten őrködik mindnyájatok felett. Önmagam adtam értetek, és minden megpróbáltatásban részt veszek. Ne féljetek”. Tehát múlt csütörtökön nyomatékosan arra kért minket, hogy többet imádkozzunk; mindenekelőtt a fiatalok imádkozzanak többet és hozzanak még több áldozatot. Tegnap este megismételte még egyszer a plébániai fiatalok részére és azoknak, akik jelen voltak. Iván azt mondta, hogy a Szent Szűz mindazoknak, akik ezekben a napokban imádkoznak, böjtölnek és megnyitják a szívüket, egész különleges kegyelmeket akar adni. Még azt kérte, hogy egy alapos gyónást végezzünk, és igaz szívvel vegyünk részt a szentmisén...

A lelki élet, amiről a Szűzanya beszél, egyes-egyedül abból áll, hogy az imát elmélyítsük...

Aki lelkileg Istenre hagyatkozva él, annak semmiféle nehézsége sincs, hogy imádkozzék, mert édesség van az imában. Az ember megtanul imádkozni, amennyiben imádkozik, böjtöl és szeret. Ez a három része az imának, melyekkel ezen az úton találkozunk.

Egy nagyon fontos dolog van még itt: sok keresztény úgy viselkedik, mint az ateisták. Kezdetől fogva láttunk olyan embereket, akik idejönnek és semmit vagy alig valamit imádkoznak. Mind panaszkodta: „Ki tud hét Miatyánkot, Üdvözlégyet és Dicsőséget imádkozni? Ez tényleg kötelező?” Láttuk, hogyan néz ki a keresztény mentalitás: az ember a napi időbeosztásban Istent az utolsó helyre teszi.

Vannak keresztények, ha mi a hét Miatyánkról, Üdvözlégyről, Dicsőségről beszélünk, a következőt válaszolják: „nincs időm, visszavonulok, dolgoznom kell, nem tudok...”

De tényleg ha most nekem Isten elé kéne lépnem és neki mondanom: „nincs időm hét Miatyánkot, Üdvözlégyet, Dicsőséget imádkozni”, szégyellném magam. Hogyan lehetek hű a mindenható Istenhez, ahhoz az Istenhez, aki nekem mindent jelent, és aztán semmi időm nincs az Ő számára? Valóban szégyellem magam. Ha nekem az emberek azt mondják, nincs időm az imára, azt mondom mindig: „a napnak 24 órája van”. De az időt csak kellemes dolgokra akarják használni.

Ha nekünk nincs időnk Istenre, ez azt jelenti, hogy nem szeretjük Őt, életünkben az utolsó helyen áll. Nem fedeztük fel Őt.

Közelebbről megmagyarázom: az ima Isten keresése.

Az evangéliumban írva van, hogy a leglényegesebb parancs úgy szól, hogy Istent teljes erőnkől, egész valónkkal szeretnünk kell és felebarátunkat, mint önmagunkat.

Hogyan szereti egymást két szerelmes? Egész nap keresik egymást, egymásról álmodnak, mert egymást teljes erőből szeretik. Idő nem létezik számukra: öt percre szeretlek, öt percre kereslek. Lehetetlen!

Ha kereszténységünket tekintjük, lehetetlen Istent csak öt percig áhítani, vagy két percig. Lehetetlen!

Ez nem igazi kereszténység...

De nekünk Isten teljes erőből kell szeretnünk, szerelmeseknek kell lennünk. Itt egy nagyon nagy problémába ütköztem: mi keresztények elveszítettük a belső igényt az imádkozásra. Többféle szükséglet van az emberben: az evés és az alvás szükségessége. Ha nem eszem, éhes vagyok, ha nem imádkozom... nem érzek semmit!

Nagyon sok keresztény nem érez semmit, ha imádkozik. Nincs igényük rá. Ezt a betegséget akár ateizmusnak is jellemezhetjük. Ezt az utóbbi időben fedeztem fel, mert Isten nélkül nem tudok már élni, a képére formált engem, és ha én az iránta való igényt elveszítem, akkor valami megbetegedett bennem.

Ha mi imádkozni akarunk, akkor erőlködnünk kell...

Az nem természetes igény, hogy erőlködünk. Ha valakit evésre kell kényszeríteni, akkor az illető beteg. A Szűzanya a folytonos imával akarja elérni, hogy megtaláljuk az Isten utáni vágyat. Istent kell megkérdeznem munka előtt, munka közben vele kell beszélnem és mondani: „Isten, segíts nekem, Benned akarok lenni, hogy Te is bennem légy”.

Ez egy állandó beszélgetés: Istenben élni és neki köszönetet mondani munka után.

Láttam, hogy a mai beállítottsággal alig lehet a keresztyénységnek ezt a fokát elérni, mert legfőljebb néhány ima elmondására érzi magát az ember elkötelezettnek. Nekünk többet kell imádkoznunk, hogy a legbensőnket, szívünket az álomból felrázzuk, hogy áhítazzuk Istent. Nagyon fontosnak tűnik számomra amit Szűz Mária ősszel mondott Jelenának: „Nagyon boldog lennék, ha minden család elkezdene imádkozni és böjtölni, reggelente és esténként egy fél órát imádkoznának”. Két perc alatt nem tudunk jóllakni: ki tud életben maradni, ha naponta csak két percet eszik? Ki tud élni, ha naponta csak két órát alszik? Ez nem megy. Végül is időben és térben élünk. A mi napi beosztásunkban is kell idő az imára.

A saját tapasztalatom? Ha reggel nem imádkozom, ha nem imádkozom egy óra hosszat, hogy érezzem a kapcsolatomat Istennel, nem érzem magam elég erősnek, hogy a napot kibírjam. Szükségem van rá, hogy reggel feltöltődjem és este minden gondtól megszabadítva magamat Isten karjaiba átadjam, mint egy kis gyermek, aki elhelyezkedik anyja karjaiban. Ez az igényem és mondom nektek tapasztalatból, hogy a Szent Szűz a hitnek ehhez a magatartásához vezet bennünket.

Az emberek általában ezzel a problémával találkoznak: hogyan tudok más munkákat elvégezni, ha sokat imádkozom? Mondom nektek tapasztalatból: az egyéb munkáitok sokkal hamarabb elkészülnek, mint eddig. Több időtök lesz, mint eddig, mert nem kell vitatkoznotok, a gyermekeket rendreutasítanotok, pszichiáterhez hordani őket és sok egyéb dolog... Erre mind nincs többé szükségünk, mert megtaláljuk a belső békességet, melyből a család is növekedhet és sok dolog eltűnik, mert nem használnak nekünk. A munkánk jobb lesz. Munkánkban látjuk, hogy minden jobban megy. Valóban azt szeretném javasolni, kezdjétek el imádkozni.

Ha az emberek azt mondják: „nem tudom, hogyan imádkozzam”, akkor azt mondom nekik: „Mindnyájan tudjátok, hogyan imádkozik az ember: üssétek fel az evangéliumot, vegyétek kézbe a rózsafüzért és ez elég. Minden egyebet a papokra bízhattok, ha követitek őket”...

Az első kegyelem, mely ma este kínálgatik nektek, egy jó gyónás. Nem kell különleges gyóntatótyát keresni; álljatok Isten és a papok elé.

**Bízzatok mindent Istenre és Isten vezetni fog benneteket!**

Nyissátok meg szíveteket Szűz Mária, a „Béke Királynője” előtt, Budapest, 1990.

## ***Akaratához igazítva***

*Szentséges Szűz,  
a szemlélődő lelkeknek is mintaképe,  
taníts meg arra, hogy  
őrizzük meg összeszedettségünket  
az elfoglaltságok és feladatok torlódásában.  
Oltalmazz meg attól,  
hogy a pusztán külsőséges cselekedetek  
lázának essünk áldozatul,  
és oltalmazz meg minket  
a túlságosan is találékony önzés  
minden kísértésétől.*

*Szent Szűz,  
te oltalmazz attól, hogy  
a mulandó dolgok zajában  
elfelejtsük az Isten iránti áhítatot.  
Add meg, hogy a szemmel látható dolgok varázsa  
el ne fordítsa lelkünket  
a láthatatlan világ rejtett tündöklésétől.  
Ébreszd fel bennünk  
a hallgatás iránti szeretetet, és  
példáddal taníts bennünket arra, hogy  
életünket az Atya akaratához igazítva  
alázatosan szolgáljuk Fiadat,  
a mi Urunk Jézus Krisztust.*

*Amen.*

*(G.Sourosis)*

*(Éneklő Egyház, 1157. o.)*

Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,

P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczy István és Török József.  
Teológiai lektorálta: fr. Barsi Balázs OFM.

## Tartalomjegyzék

J.H. Newman-Szunyogh: Hatalmas Szűz. . . . .	1
Kovács Ervin: O Adonaj . . . . .	2
Szent Ágoston: Karácsony ünnepére . . . . .	3
VI. Pál pápa: Názáret példája. . . . .	5
A. Prudentius: Himnusz a betlehemi kisdedeokról . . . . .	7
fr. Barsi Balázs: A remény . . . . .	8
Török József: Szent Imre . . . . .	14
Mindenszentek ünnepén. . . . .	17
Mindszenty József: Krisztus Kiárly . . . . .	18
Gobbi atya: Mitől féltek? . . . . .	21
Ave Maria . . . . .	22
Imádság a nemes lelkületért . . . . .	23
Imádság a nagyvonalúságért . . . . .	23
<b>Mária kegyhelyek</b>	
Orcival . . . . .	24
Török József: Piarista iskolák Királynéja. . . . .	25
<b>Rózsafüzér</b>	
Az ember megtanul imádkozni. . . . .	26

---

### **A Szerkesztőség címe:**

1539 Budapest, Postafiók 638.

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában

Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón:

Orcival – kegyeszobor

*A Tengernek Csillaga* folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, megvásárolható templomokban vagy a Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány

A Stella Maris Alapítvány

bankszámlaszáma: K&H Bank

10200885-32621031-00000000

ISSN szám: 1416-8243